

5. Смоляр В., Ковтун О. Високоєфективні новації у птахівництві // Пропозиція. 2005. — № 6. — С. 124—126.

6. Сук Л. К., Сук П. Л. Облік біологічних активів // Облік і фінанси АПК. — № 9—10. — 2006. — С. 128—134.

Стаття надійшла до редакції 01.06.2009

УДК 657.357.2

С. І. Ковач

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку,
аналізу та аудиту в АПК,
(ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»)

ПОЗИКОВІ КОШТИ ВІД НЕРЕЗИДЕНТА: ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ

В статті висвітлено порядок податкового обліку і звітності позикових коштів, отримуваних від нерезидента за процентними та безпроцентними договорами залучення позикових коштів

КЛЮЧОВІ СЛОВА: позикові кошти, нерезидент, фінансовий кредит, поворотна фінансова допомога.

KEY WORDS: loan money, non-resident, financial credit, turning financial help.

Чинним законодавством України передбачено можливість отримання підприємством кредитних ресурсів (кредитів, позик, поворотної фінансової допомоги) від позичальників-нерезидентів (нерезидентів, кваліфікованих як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або нерезидентів, які мають статус небанківських фінансових установ, згідно з відповідним законодавством, а також іноземних урядів або його офіційних агентств чи міжнародних фінансових організацій та інших кредиторів-нерезидентів). Операції з отримання від нерезидента і подальшого повернення йому позикових коштів мають суттєві особливості в частині відображення їх в обліку і звітності та потребують найпильнішої уваги щодо порядку їх оподаткування, оскільки регламентуються нормами і положеннями багатьох законодавчих актів і нормативно-правових документів.

Тому метою дослідження є спроба з'ясувати порядок податкового обліку позикових коштів від нерезидента та організацію податкової звітності за ними.

Порядок оподаткування податком на прибуток коштів, отриманих у позику від нерезидента, встановлено Законом України

«Про оподаткування прибутку підприємств» (далі Закон про податок на прибуток) і залежить від того чи передбачено договором позики нарахування процентів. Адже залежно від цього одержувана від нерезидента сума позикових коштів розглядатиметься в податковому обліку або як фінансовий кредит, або як поворотна фінансова допомога (з відповідним порядком оподаткування). У зв'язку з цим договори про залучення позикових коштів від нерезидента умовно можна поділити на два види:

— процентні — тобто такі, що передбачають сплату процентів за користування позиковими коштами від нерезидента; таким є кредитний договір або договір процентної позики;

— безпроцентні — тобто коли договором передбачено, що проценти за користування позиковими коштами не нараховуються; до такого виду договорів можна віднести договір безпроцентної позики.

Класифікація договорів відповідно до Закону про податок на прибуток та порядок оподаткування основної суми позики і процентів подано в табл. 1.

Таблиця 1

**КЛАСИФІКАЦІЯ ДОГОВОРІВ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ
ПРО ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ТА ПОРЯДОК ОПОДАТКУВАННЯ
ОСНОВНОЇ СУМИ ПОЗИКИ І ПРОЦЕНТІВ**

Договори про залучення позикових коштів від нерезидента	
процентні (кредитний договір, договір процентної позики)	безпроцентні (договори безпроцентної позики)
Процентна позика (кредит), отримана від нерезидента, для цілей податкового обліку вважається фінансовим кредитом (оскільки відповідає визначенню, наведеному в пп. 1.11.1 Закон про податок на прибуток, тобто належить до грошових коштів, що надаються кредиторами-нерезидентами в позику на певний строк, для цільового використання та під процент)	Безпроцентна позика, отримана від нерезидента (через відсутність процентів), не відповідає визначенню фінансового кредиту, а для цілей податкового обліку вважається поворотною фінансовою допомогою (відповідає визначенню, наведеному в пп. 1.22.2 Закону про податок на прибуток, тобто є сумою грошових коштів, переданою платнику податків у користування на певний строк згідно з договором, що не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій як плати за користування позиковими коштами)

Договори про залучення позикових коштів від нерезидента	
процентні (кредитний договір, договір процентної позики)	безпроцентні (договори безпроцентної позики)
Оподаткування основної суми позики (кредиту)	
Оподаткування процентних позик (кредитів) здійснюється за правилами, передбаченими для оподаткування фінансових кредитів, а саме: — отримання резидентом-позичальником фінансового кредиту, а також повернення його основної суми не впливає на склад валових доходів чи витрат резидента-позичальника (пп. 7.9.1 і 7.9.2 Закону про податок на прибуток) за умови використання позикових коштів у господарській діяльності	Оподаткування безпроцентної позики, отриманої від нерезидента, здійснюється в тому ж порядку, що й оподаткування поворотної фінансової допомоги, отриманої від <i>неплатника податку</i> на прибуток (тобто відповідно до пп. 4.1.6 Закону про податок на прибуток), а саме: — якщо така позика залишається <i>не поверненою на кінець</i> звітного періоду, то за підсумками такого звітного періоду резидент-позичальник включає її суму до <i>валових доходів*</i> ; — при цьому в періоді повернення <i>позики</i> нерезиденту платник податків на суму поверненої позики збільшує <i>валові витрати*</i>
Оподаткування суми процентів	
Суму процентів за користування позиковими коштами нерезидента резидент-позичальник відносить на валові витрати (відповідно до пп. 5.5.1 Закону про податок на прибуток за умови використання позикових коштів у господарській діяльності, а також з урахуванням дотримання певних умов, про які йтиметься нижче)	
* Оскільки в Законі про податок на прибуток не застережено порядок визначення валових доходів і валових витрат щодо поворотної фінансової допомоги, отриманої в інвалюті, висловимо свою думку з приводу визначення їх розмірів. Вважаємо, що: — сума валових доходів (у разі неповернення позикових коштів на кінець звітного періоду) має визначатися резидентом-позичальником шляхом перерахунку суми неповерненої позики за курсом НБУ, що діяв на останній день такого звітного періоду; — сума валових витрат при поверненні (частковому поверненні) позикових коштів нерезиденту (з метою збалансованості операцій — балансу валових доходів і валових витрат) визначається платником податків з урахуванням того ж курсу НБУ, виходячи з якого до цього розраховувалася сума валових доходів.	

Відмінність фінансового кредиту від поворотної фінансової допомоги (для потреб справляння податку на прибуток) полягає у тому, що він надається під процент, на визначений термін та для цільового використання. Таким чином, резидентам-по-

зичальникам платникам податку на прибуток краще користуватися не поворотною фінансовою допомогою, а фінансовим кредитом.

Оскільки позикові кошти від нерезидента надходять в іноземній валюті, платником податку має бути враховано норми пп. 7.3.3 Закону про податок на прибуток щодо перерахунку балансової вартості заборгованості в іноземній валюті. При цьому такий перерахунок стосуватиметься тільки процентних договорів позики (кредиту). Це пов'язано з тим, що згідно з пп. 7.3.3 Закону про податок на прибуток під заборгованістю, балансову вартість якої необхідно перераховувати, у податковому обліку, зокрема, розуміється:

- основна сума (непогашена частина основної суми) фінансового кредиту;

- сума процентів, нарахована на таку основну суму фінансового кредиту, строк сплати яких минув на дату закінчення звітного періоду [1].

Очевидно, перерахунок стосується саме фінансового кредиту (і сум нарахованих, але непогашених у строк за ним процентів) під визначення якого, як вже було з'ясовано вище, підпадають грошові кошти, залучені від нерезидента за процентними договорами (тобто за договорами процентної позики чи кредитними договорами). Що стосується випадку, коли від нерезидента отримано безпроцентну позику, то оскільки така позика не відповідає визначенню фінансового кредиту (а є поворотною фінансовою допомогою), то й необхідності у здійсненні перерахунку балансової вартості заборгованості за нею відповідно до пп. 7.3.3 Закону про податок на прибуток у платника податку не виникає.

Розглянемо особливості проведення перерахунку балансової вартості заборгованості в іноземній валюті за процентними договорами. Спершу розглянемо перерахунок заборгованості щодо основної суми процентної позики (кредиту). Отже, насамперед резиденту-позичальнику при отриманні процентної позики (кредиту) для цілей податкового обліку необхідно визначити її балансову вартість. Порядок її визначення вказано в абзаці першому пп. 7.3.3 Закону про податок на прибуток. Так, балансова вартість заборгованості, основну суму якої (без процентів, комісій та винагород) виражено в іноземній валюті, відображається в податковому обліку шляхом перерахунку її суми у гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом НБУ, що діяв *на дату її отримання (виникнення)*. Інакше кажучи, при отриманні процентної позики (кредиту) резидент-позичальник перераховує її у гривні за

обмінним курсом НБУ, що діяв на дату отримання. Визначена таким чином (у гривнях) сума і буде балансовою вартістю отриманої позики (кредиту).

Згодом, якщо заборгованість (сума процентної позики чи кредиту) залишається *не погашеною* на кінець звітного періоду, то платник податку має здійснити перерахунок її балансової вартості. Так, згідно з абзацом третім пп. 7.3.3 Закону про податок на прибуток непогашена протягом звітного періоду заборгованість вважається *умовно* проданою (погашеною) в останній день звітного періоду за офіційним валютним (обмінним) курсом НБУ, що діяв на такий день. Це означає, що резидент-позичальник після закінчення звітного періоду має розрахувати вартість непогашеної заборгованості (у гривнях) виходячи з офіційного валютного (обмінного) курсу НБУ на останній день такого звітного періоду (причому визначена таким чином сума для цілей оподаткування вважатиметься балансовою вартістю такої заборгованості на початок наступного звітного періоду). Отже, перерахунок балансової вартості заборгованості є уточненням балансової вартості процентної позики (кредиту) залежно від зміни офіційного валютного (обмінного) курсу НБУ на кінець звітного періоду.

Необхідно відмітити, що в податковому обліку (у декларації з податку на прибуток) відображається лише результат такого перерахунку — так звані курсові різниці. Зрозуміло, вони виникатимуть у тому випадку, якщо на кінець звітного періоду сталася зміна офіційного валютного (обмінного) курсу НБУ. При цьому власне результат перерахунку (курсів різниці) визначається шляхом віднімання від балансової вартості заборгованості *на початок* звітного періоду (або на дату її виникнення залежно від того, яка з цих подій сталася пізніше) балансової вартості такої заборгованості *на кінець* звітного періоду (або на дату її погашення). Якщо в результаті такого перерахунку виникла:

— *від'ємна курсова різниця* (тобто офіційний валютний (обмінний) курс НБУ на кінець звітного періоду збільшився, унаслідок чого балансова вартість заборгованості на початок звітного періоду виявилася меншою від балансової вартості заборгованості на кінець звітного періоду ($BВп < BВк$)), то її сума включається резидентом-позичальником *до валових витрат* (рядок 04.13 декларації з податку на прибуток);

— *додатна курсова різниця* (тобто офіційний валютний (обмінний) курс НБУ на кінець звітного періоду зменшився, унаслідок чого балансова вартість заборгованості на початок звітного періоду виявилася більшою від балансової вартості заборговано-

сті на кінець звітного періоду (БВп > БВк)), то її сума включається резидентом-позичальником до валового доходу (рядок 01.6 декларації з податку на прибуток).

Перерахунок балансової вартості (на кінець кожного звітного періоду) у такий спосіб провадиться до моменту погашення заборгованості (повернення позикових коштів). При поверненні нерезиденту процентної позики (кредиту) її балансова вартість визначається шляхом перерахунку суми заборгованості у гривні за офіційним (обмінним) курсом НБУ, що діяв на дату повернення позикових коштів. При цьому якщо сталася зміна валютного курсу, резидент-позичальник відображає в податковому обліку курсові різниці в порядку, розглянутому вище (порівнюючи при цьому балансову вартість заборгованості на початок звітного періоду з балансовою вартістю заборгованості на дату її погашення).

Розглянемо перерахунок заборгованості за *процентами*. Якщо на кінець звітного періоду в резидента-позичальника існує заборгованість перед кредитором за нарахованими, але *невиплаченими в установленій договором термін* відсотками, то балансова вартість такої заборгованості також підлягає перерахунку в податковому обліку за правилами, передбаченими пп. 7.3.3 Закону про податок на прибуток. Отже, перерахунок здійснюватиметься не щодо будь-яких процентів, а лише стосовно тих, що несплачені резидентом-позичальником у передбачений договором термін на дату закінчення звітного періоду, тобто фактично *прострочених*. При цьому додатні курсові різниці, отримані в результаті такого перерахунку, резидент-позичальник включає до валового доходу, а від'ємні — до валових витрат. Якщо ж, наприклад, проценти нараховано і їх своєчасно сплачено нерезиденту, то в податковому обліку вони не перераховуються (ні в разі зміни валютного курсу на кінець звітного періоду, ні в разі його зміни на момент сплати).

Порядок податкового обліку процентів за фінансовий кредит регулює п. 5.5 Закону про податок на прибуток. Нараховані (сплачені) проценти відносять у податковому обліку до валових витрат за правилом першої події за умови зв'язку отриманого кредиту з господарською діяльністю підприємства. Підпункт 5.5.2 Закону про податок на прибуток встановлює для певних платників податку обмеження щодо віднесення до складу валових витрат процентів за борговими зобов'язаннями. Особливий порядок віднесення до складу валових витрат передбачений для платника податку, «п'ятдесят та більше відсотків статутного фонду (акцій, інших корпоративних прав) якого перебуває у власнос-

ті або управлінні нерезидента (нерезидентів), віднесення до складу валових витрат витрат на виплату або нарахування процентів за кредитами та іншими борговими зобов'язаннями на користь таких *нерезидентів та пов'язаних з ними осіб*¹ дозволяється у сумі, що не перевищує суму доходів такого платника податку, отриману протягом звітного періоду у вигляді процентів від розміщення власних активів, збільшену на суму, що дорівнює 50 відсоткам оподатковуваного прибутку звітного періоду, без урахування суми таких отриманих процентів».

З метою оподаткування до нерезидентів прирівняно юридичні особи, які:

— звільнені від сплати податку на прибуток відповідно до п. 7.11 — 7.13, 7.19 Закону про прибуток (це визначені у цих пунктах неприбуткові організації, підприємства та організації громадських організацій інвалідів, інші окремо визначені категорії платників податку);

— сплачують податок на прибуток за іншою ставкою, ніж 25 % або 3 % (страхові організації).

Таким чином, платники податків, 50 або більше відсотків у статутному фонді (50 або більше відсотків акцій, інших корпоративних прав) яких належать вищепереліченим особам, при виплаті відсотків **цим же (або пов'язаним з ними) особам**, зможуть віднести до складу валових витрат лише суму відсотків, розмір якої можна подати у вигляді такої формули:

$$C \% = D \% + 50 \% \text{ СНП},$$

де $C \%$ — сума відсотків за борговими зобов'язаннями, яку дозволяється віднести до складу валових витрат звітного періоду; $D \%$ — доходи платника податку, отримані у вигляді відсотків протягом звітного періоду від розміщення **власних активів**; СНП — скоригований оподатковуваний прибуток, який визначається таким чином:

$$\text{СОП} = (\text{СВД} - D \%) - (\text{ВВ} - B \%),$$

де СВД — скоригований валовий дохід звітного періоду²;

ВВ — валові витрати звітного періоду;

$B \%$ — валові витрати, пов'язані з виплатою відсотків.

¹ Визначення терміна «пов'язана особа» з метою обкладання податком на прибуток наведене у п. 1.26 Закону про прибуток.

² Визначення скоригованого валового доходу подано у п. 4.3 Закону про податок на прибуток.

Об'єднавши формули, отримаємо:

$$C \% = D \% + ((\text{СВД} - D \%) - (ВВ - В \%)) \cdot 50 \ \%.$$

Витрати у вигляді відсотків понад розраховану величину підлягають перенесенню на наступні звітні періоди з дотриманням описаних обмежень.

Якщо проценти виплачуються нерезиденту — *юридичній особі*, то оподаткування таких нерезидентських доходів здійснюється в порядку, визначеному ст. 13 Закону про податок на прибуток. Так, *при виплаті* відсотків нерезиденту — юридичній особі резидент-позичальник зобов'язаний утримати і перерахувати до бюджету податок на прибуток (так званий податок на репатріацію) *за ставкою 15 %* від суми відсотків і за їх рахунок, якщо інше не передбачене нормами міжнародних угод, що набули чинності (п. 13.2 Закону про податок на прибуток). При цьому в платіжному дорученні необхідно вказувати таке призначення платежу «*;101;податок на прибуток іноземних підприємств (податок на репатріацію) 15 %. Сплачено повністю».

Якщо між Україною та країною нерезидента укладено договір про уникнення подвійного оподаткування, то в такому разі нерезидент має право вибрати порядок оподаткування відсотків, передбачений міжнародним договором. Перелік країн, з якими Україна уклала договір про уникнення подвійного оподаткування (станом на 01.01.2009 р.), наведено в листі ДПАУ від 13.01.2009 р. № 405/7/12-0117. Для оподаткування процентів за правилами міжнародного договору нерезидент має підтвердити свій статус — надати резиденту, який виплачує йому проценти, *довідку* або її нотаріальну копію, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір (а іноді також й інші документи, якщо це передбачено міжнародним договором). Довідка видається компетентним органом країни нерезидента за формою дод. 1 до Порядку звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України згідно з міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування, затвердженого КМУ за № 470 (далі Порядок № 470) [2] або за формою, затвердженою законодавством країни нерезидента (лист ДПАУ від 17.01.2005 р. № 826/7/15-1317). У разі якщо нерезидент не надає такої довідки, проценти, що виплачуються нерезиденту, підлягатимуть оподаткуванню за правилами, встановленими Законом про податок на прибуток, тобто обкладатимуться податком на репатріацію за ставкою 15 %.

Сума податку, утриманого при виплаті процентів нерезиденту (за ставкою 15 % або в розмірі, установленому міжнародним договором), відображається в рядку 19.2 декларації з податку на прибуток. До того ж незалежно від того, в якому порядку (за міжнародним договором чи за Законом про податок на прибуток) здійснюється оподаткування доходів нерезидента, особа, яка виплачує проценти юридичній особі — нерезиденту, має подавати до податкового органу Звіт про виплачені доходи, утримання та внесення до бюджету податку на доходи нерезидентів (далі — Звіт). Порядок заповнення та подання такого Звіту регулюється наказом ДПАУ від 16.01.98 р. № 28 [3]. Звіт подається у строки, установлені для квартального звітного податкового періоду (тобто протягом 40 днів, наступних за кварталом виплати процентів), окремо щодо кожного нерезидента, якому виплачувалися відсотки. Якщо у звітному кварталі доходи нерезиденту не виплачувалися, Звіт не подається. Якщо оподаткування процентів, що виплачуються нерезиденту, здійснюється за правилами міжнародного договору із застосуванням пільгових (знижених) ставок, то разом зі Звітом подається довідка, що підтверджує статус нерезидента (лист ДПАУ від 17.01.2005 р. № 826/7/15-1317).

Якщо проценти виплачуються нерезиденту — *фізичній особі*, то утримувати податок на репатріацію (за ставкою 15 %) із них не потрібно. Проте у цьому випадку суми процентів обкладаються податком з доходів фізичних осіб за правилами, установленими Законом України «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі Закон про ПДФО). Так, згідно з пп. 9.11.3 Закону про ПДФО підприємство, що виплачує проценти нерезиденту — фізичній особі, зобов'язане утримати із суми нарахованих процентів *податок з доходів фізичних осіб за ставкою 15 %*.

Проте якщо між Україною та країною нерезидента укладено договір про уникнення подвійного оподаткування, то, ураховуючи норми п. 21.1 Закону про ПДФО, нерезидент у цьому випадку має право вибрати порядок оподаткування процентів, установлений міжнародним договором. Для цього нерезиденту — фізичній особі необхідно надати підприємству, що виплачує проценти, довідку (за формою додатка 1 до Порядку № 470) або її нотаріально засвідчену копію, що підтверджує нерезидентський статус. Якщо нерезидент — фізична особа не надає такої довідки, оподаткування сум процентів здійснюється згідно Закону про ПДФО і обкладається податком з доходів фізичних за ставкою 15 % [4].

Інформація про проценти, нараховані та виплачені нерезидентам — фізичним особам, а також про утриману з них суму податку з доходів фізичних осіб відображується в Податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку за формою № 1ДФ (з ознакою доходу «11»).

Щодо оподаткування позикових коштів, отриманих від нерезидента, податком на додану вартість, то відповідно до пп. 3.2.5 Закону про ПДВ операції із залучення та повернення позикових грошових коштів *не є об'єктом обкладення ПДВ*. При цьому якщо позика є процентною, то також не обкладаються ПДВ і проценти за користування позиковими коштами, отриманими від нерезидента в межах таких договорів [5].

Отже, податковий облік позикових коштів, отриманих від нерезидента, встановлено Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» і залежить від того чи передбачено договором позики нарахування процентів. Адже залежно від цього одержувана від нерезидента позика обліковується в податковому обліку або як фінансовий кредит (за процентними договорами), або як поворотна фінансова допомога (за безпроцентними договорами). Оскільки позикові кошти від нерезидента надходять в іноземній валюті, у податковому обліку балансова вартість основної суми процентної позики (кредиту) і прострочених процентів за ним підлягає перерахунку у гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом НБУ на кінець кожного звітного періоду і на дату погашення. Крім того, якщо проценти за користування позикою виплачуються нерезиденту — *юридичній особі*, то резидент-позичальник зобов'язаний утримати і перерахувати до бюджету податок на прибуток (так званий податок на репатріацію) *за ставкою 15 %* від суми процентів і за їх рахунок, якщо інше не передбачене нормами міжнародних угод, що набули чинності. Сума податку, утриманого при виплаті процентів нерезиденту, відображується в рядку 19.2 декларації з податку на прибуток та Звіті про виплачені доходи, утримання та внесення до бюджету податку на доходи нерезидентів. Якщо проценти виплачуються нерезиденту — *фізичній особі*, то утримувати податок на репатріацію (за ставкою 15 %) із них не потрібно. Проте у цьому випадку суми процентів обкладаються податком з доходів фізичних осіб *за ставкою 15 %*. Інформація про проценти, нараховані та виплачені нерезидентам — фізичним особам, а також про утриману з них суму податку з доходів фізичних осіб відображується в Податковому розрахунку за формою № 1ДФ (з ознакою доходу «11»).

Література

1. Про оподаткування прибутку підприємств. Закон України від 28 грудня 1994 року № 334/94-ВР (у редакції Закону України від 22 травня 1997 р. № 283/97-ВР, із змінами і доповненнями).

2. Порядок звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України згідно з міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування: Затверджено постановою КМУ від 6 травня 2001 року № 470.

3. Порядок надання звітів про виплачені доходи, утримання та внесення до бюджету податку на доходи нерезидентів: Затверджено наказом ДПАУ від 16 січня 1998 р. № 28.

4. Про податок з доходів фізичних осіб. Закон України від 22 травня 2003 року № 889-IV (із змінами і доповненнями).

5. Про податок на додану вартість. Закон України 3 квітня 1997 року № 168/97-ВР (із змінами і доповненнями)

Стаття надійшла до редакції 04.05.2009

УДК 657.34.29

В. Ф. Мервенецька,
аспірантка (ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»)

УТОЧНЕННЯ ЗМІСТУ ТА НАЗВ РОЗДІЛІВ АКТИВУ БАЛАНСУ

В статті надано рекомендації щодо уточнення змісту та назв розділів активу балансу відповідно до економічного змісту відображуваних операцій.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: баланс, необоротні активи, оборотні активи, довгострокові активи, поточні активи, витрати майбутніх періодів.

KEY WORDS: balance, irreversible assets, circulating assets, long-lived assets, current assets, charges of future periods.

Постановка проблеми. Інформація про фінансовий і майновий стан суб'єкта господарювання має важливе значення для прийняття своєчасних та виважених управлінських рішень. Основним джерелом такої інформації є баланс підприємства. В основу побудови балансу підприємства покладається науково-обґрунтоване групування розділів і елементів статей активу та власного капіталу і зобов'язань. Змістові значення економічних категорій і понять, вживаних у балансі підприємства, мають не лише формальне вираження, що потребує коректного поєднання їх змісту і форми. Однак такої коректності не досягається через різноманітність тлумачення науковцями та практиками економічних дефініцій, зокрема «не-